

Biphyllus lunatus

Bandad brandsvampbagge

Skalbaggar, Cucujoidea (glansbaggar, nyckelpigor m.fl.)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Biphyllidae (dynsvampbaggar), **Släkte:** *Biphyllus*, **Art:** *Biphyllus lunatus* - bandad brandsvampbagge (Fabricius, 1787) **Synonymer:** *Diphyllus lunatus* (Fabricius, 1787)

Kännetecken

En brunsvart skalbagge som är 3–3,3 mm lång med satt och rundad kroppsform. Tvärs över täckvingarna finns på mitten ett brett och tydligt, vågigt band av vit behåring. De yttersta antennledningarna är breda och bildar en tydlig klubba.

Utbredning och status

Tidigare känd från Skåne, Småland, Östergötland och Västergötland samt i Uppland, men är under sen tid inte påträffad i något av dessa landskap. På 1970-talet hittades arten på Gotland, där sedan upprepade fynd har gjorts. Under 1994–1996 påträffades den ganska talrikt på ett par ställen inom det stora brandfältet från 1992 vid Torsburgen. Arten är även funnen i Norge och Finland, samt i Mellaneuropa inkl. Storbritannien, och på Balkan. Arten är sällsynt i hela sitt utbredningsområde.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i fruktkroppar av skiktdyna (*Daldinia loculata*) som främst växer på nybrända björkar, men även på andra brända lövträd. I England är skalbaggen funnen på obrända askgrenar med den närstående svampen *D. concentrica*. Troligen förekommer dock ej denna svamp i Sverige, varför brandsvampbaggen sannolikt är helt brandberoende vårt land. På Gotland har arten överlevt tack vare den unika skötseln av lövängar med årligt upprepad bränning av ris och grenar. Förpuppningen sker normalt i marken. Den fullbildade skalbaggen kläcks i augusti och övervintrar under barken på de brända träden eller inne i svampen.

Hot

En mycket begränsad utbredning samt brist på nybrända lövträd.

Åtgärder

Nybränd skog bör undantas avverkning på Gotland. Vid bränning i de gotländska ängerna är det bra att enstaka att lövträd brandskadas och får stå kvar. Möjligen bör återintroduktion till naturvårdsbrända områden i Kalmar län övervägas.

Naturvård

Åtgärdsprogram: Fastställt

Litteratur

- Hingley, M.R. 1971. The ascomycete fungus *Daldinia concentrica* as a habitat for animals. *Journal of Animal Ecology* 40: 17-32.
- Johannesson, H. 2000. Ecology of *Daldinia* spp. with species emphasis on *Daldinia loculata*. Doctoral thesis, Swedish University of Agricultural Sciences, Uppsala, *Silvestria* 168.
- Lundberg, S. 1976. Bidrag till kännedom om svenska skalbaggar. 16. *Ent. Tidskr.* 97: 17.
- Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent. suppl. XVI*: 262.

Författare

Bengt Ehnström 1999. Rev. Lars-Ove Wikars 2006. © ArtDatabanken, SLU 2006.